

MĚ, nebo MNĚ?

Tvar *mně* použijeme pouze v těch slovech, která písmeno **n** obsahují i v jiných tvarech slova nebo slově příbuzném. V ostatních případech píšeme pouze *mě*.

Příklady:

měšec, měna, umění, podvědomě, měnit atd.
rozumně – pomáháme si spojením rozumné uzemnění – podle slovesa uzemnit
domnělý – tak jako ve slově domnívat se
skromně – příbuzné přídavné jméno skromný

Pomůcka:

Nejčastěji pomůže najít příbuzné sloveso nebo přídavné jméno.

Zapamatujte si tuhle větu, a nikdy chybu neuděláte:

Pomni, abys nezapomněl, že pomněnka se píše M N Ě.

Pozor! Často si lidé pletou slova *zapomněl* a *rozuměl*. První si proto pamatujte podle pomůcky (výše), a druhé je to druhé.

Ve slově *tamější* se písmeno **n** nepíše, protože je vytvořeno příponou *-ější*.

ZÁJMENA MĚ/MNĚ

Při skloňování osobního zájmena *já* si musíme zapamatovat, že v 2. a 4. pádu používáme tvar *mě*, ve 3. a 6. pádu naopak tvar *mně*.

Příklady:

Viděl mě podvádět. – lze nahradit Viděl tě podvádět.
Přišel ke mně na návštěvu. – lze nahradit Přišel k tobě na návštěvu.
Podíval se na mne/mě. – lze nahradit Podíval se na tebe/tě.

Pomůcka:

Nahrad'te v každé větě zájmeno *já* zájmenem *ty*. Tam, kde řeknete *tě*, patří kratší *mě*, tam, kde můžete říct *tobě*, je správný delší tvar *mně*. Případné *tebe* lze nahrazovat méně obvyklým *mne*.

Záleží na mně (na *tobě*)

Miluje mě (miluje *tebe*)

Příběh o mně (příběh o *tobě*)

Dárek pro mě (dárek pro *tebe*)

Taky u ZÁJMENA MĚ/MNĚ je pomůcka: MNĚ – 3. a 6. pád (jako tři slova a 6 děleno 2 je taky 3, a MĚ – 2. a 4. pád (2 písmena a 4 děleno 2 je 2☺

Cvičení

Doplňte mě/mně:

netvař se taje ____, informace o ____, zájem o ____, nesl ____, zprávu, propadlá ze ____, zasloužená od ____, na, zapo ____, l na m ____, informoval ho kla ____, připo ____, l mi to, skro ____, se najedl, nejvýzna ____, jší obyvatel, ze ____, edělský závod, po ____, nky rozkvetly, stačí tomu porozu ____, t, píseň zněla doje ____, je ____, se usmál, podíval se význa ____, doje ____, vzpomínal na dětství, naštvál ____, půjde až po ____, pečuje o ____, co je v do ____, není pro ____, kdy přijdeš ke ____, ?, těší se na ____, záleží mu na ____, je blázen do ____, zřej ____, je to pravda, ve ____, se to pere, věří ve ____, rozu ____, l mi dobře, nechová se rozu ____, upadl v zapo ____, ní

bezpečné uze ____, ní, prů ____, rná spotřeba, choval se skro ____, ____, lký talíř, nára ____, se bavil, přijímač byl dobře uze ____, n, ve t ____, není vidět, pracuje v rekla ____, těžké bří ____, nevzpo ____, jsem si na to, zřej ____, to zase zapom ____, l, sla ____, ný klobouk, zat ____, ní měsíce, pro ____, nlivé počasí, samozřej ____, mu napíšu, chovej se stříd ____, je to jen do ____, nka

zpíval si soukro ____, popřál ____, ____, kký rohlík, ____, síc pote ____, l, velké nedorozu ____, ní, lhal vědo ____, pomohli si vzáj ____, e, půjč ____, peníze, zapo ____, l na domácí úkol, ____, děný plíšek, zachovejte se rozu ____, při hy ____, choval se taje ____, připo ____, l to Evě, chovali se cílevědo ____, naučil se zpa ____, ti

té ____, ř nejvyšší hora, viděl ____, za oknem, dali ____, knihu, ____, síc nebyl vidět, porozu ____, ní, je ____, nasládlá vůně, zřej ____, neviděl, chovej se rozu ____, ____, děná barva, ____, la hodně práce, ta ____, jší zvyky, zajdi ke ____, s ____, šná myšlenka, dobrá pa ____, ť, mluví nerozu ____, velká od ____, na, zat ____, ní ____, síce, vědo ____, zastavil, ta ____, jší obyvatelé, Mirek je rozhodně skro ____, jší než Jana, po ____, nky u potoka, vzpo ____, l si, s ____, lá do ____, nka, ____, řit teplo ____, rem, pote ____, lé ulice,

Jak se správně píše bě/bje a vě/vje?

Trik při psaní správného *bě/bje* a *vě/vje* spočívá jen v umění **najít kořen slova**. V kořenu slova se vždy píše *ě*.

Naopak po předponách *ob-* nebo *v-* **nemůže kořen slova začínat *ě*** (nemohl by pak stát samostatně bez předpony), musí tedy začínat písmeny *je-*.

Příklady:

OBĚDVAT	OBJET	VĚNOVAT	VJEDNO
<ul style="list-style-type: none">Kořen slova je <i>oběd</i>.Skupina písmen <i>ob-</i> není předpona, proto píšeme <i>ě</i>	<ul style="list-style-type: none">kořen slova je <i>jet</i> (pohybovat se jízdou)připojením předpony <i>ob-</i> se vyjadřuje význam „pohybovat se jízdou okolo“písmeno <i>j</i> z kořene nesmí zmizet	<ul style="list-style-type: none">Kořen slova je <i>věn</i>.Píšeme <i>ě</i>, protože je součástí kořene	<ul style="list-style-type: none">Kořen slova je <i>jedn</i>.Předpona <i>v-</i> vyjadřuje směr dohromady

Pamatujte si toto jednoduché pravidlo

Pamatujte: Po písmenech *p* a *f* píšeme vždy *ě*, nikdy se neobjevuje *pje-* ani *fje-*, např. *pěvkyně* nebo *harfě*, nikdy ne *pjevkyne* nebo *harfje*.

Jak najít kořen?

Kořen je ta část slova, která je stejná u všech slov svým významem příbuzných. Najít se dá tak, že oddělíme předponu, příponu a koncovku. Pomůcka je snadná – říci si slova příbuzná, jelikož u nich se kořenová část slova nemění, například:

lesík (les + ík / kořen + přípona), **les** (kořen), lesník (kořen + přípona + koncovka), **lesy**, zálesí apod.

výlet (vý + let / předpona + kořen), **letec**, **let**, dolet, **letový**

Cvičení

Doplňte bě/bje-; vě/vje + dě, tě, pě,

Ob__d byl velice chutný. Ob__li jsme celou Prahu. Zp__vák byl zatčen. B__hání je zdravé. S__zd na lyžích je nebezpečný. Prezidentův pro__v byl vysílán v televizi. Vyráb__l jsem keramické výrobky. Einstein ob__vil gravitační vlny. Nešlo to vzít zp__t. V__zd byl zavřený. Op__t jsme se shledali.

v__děl odpo__di, choval se rozu__, přemýšlel podvědo__, sb__rna papíru, ob__t dům, upadl v zapo__ní, v__zd do garáže, vědo__ nás povzbudil, významný ob__v, ta__jší hrad, žil skro__, zpráva pro __, nevinná ob__ť, píseň o __, zv__davý občan

potáp__čská výstroj, nab__hnout na hřiště, osv__dčení způsobilosti, velký výb__h, sb__rač
ovoce a zeleniny, známý náp__v, nepravdivá výpov__ď, překrásná nev__sta, silniční ob__zd,
v__trný mlýn, dův__rný rozhovor, vykláp__t bábovku, up__chovaná hlína, ob__dnávka zboží,
b__lohorská bitva, pov__řovací listina, zkušený potáp__č, přístupný v__zd, třikrát b__da,
ob__mný náklad, převratný ob__v, v__šák na oblečení